

เรื่อง : การวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสุขศึกษา เรื่องการวางแผน
ครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล
อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียน
โดยใช้บทเรียนโปรแกรม

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำการวิจัย 2545

บทคัดย่อของ

นายชอบ เศรษฐไตรรัตน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่องการวางแผนครอบครัว ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัด
ร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่องการวางแผนครอบครัว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัด
ร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียน-โปรแกรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่องการวางแผนครอบครัว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัด
ร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 หลังเรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2545 จำนวน 10 ห้อง มีนักเรียน 415 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 45 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. การออกแบบการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง โดยได้ทำการทดลองกับนักเรียน กลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนเรียนตามสัญลักษณ์ O_1, X, O_2

3. เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงทดลองเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

3.1 แผนการสอน เป็นแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับการวิจัย

จำนวน 6 แผน แผนที่ 1 ความหมาย, ความจำเป็น, ประโยชน์และหลักการวางแผนครอบครัว
 แผนที่ 2 ความหมายของการคุมกำเนิด, ประเภทและวิธีการต่างๆ ในการคุมกำเนิด, การทำหมันหญิง, การทำหมันชาย แผนที่ 3 ยาเม็ดคุมกำเนิด, ยาฉีดคุมกำเนิด แผนที่ 4 ยาฝังคุมกำเนิด, ห่วงอนามัย แผนที่ 5 การคุมกำเนิดแบบธรรมชาติ, หมวกยางใส่ช่องคลอดและหมวกยาครอบปากมดลูก, ยาคุมกำเนิดชนิดใส่ช่องคลอด, การสวนล้างช่องคลอด แผนที่ 6 ถุงยางอนามัย, การหลั่งน้ำอสุจิกายนอก, แหล่งบริเวณคุมกำเนิด, เกมถาม - ตอบเกี่ยวกับถุงยางอนามัย แผนละ 1 คาบ

3.2 นวัตกรรม การวิจัยครั้งนี้ใช้บทเรียนโปรแกรมเป็นนวัตกรรมในการวิจัย บทเรียนโปรแกรมเรื่อง การวางแผนครอบครัว จำนวน 6 หน่วยดังนี้

- (1) หน่วยย่อยที่ 1 ความหมาย, ความจำเป็น, ประโยชน์และหลักการวางแผนครอบครัว (แบบฝึกหัดที่ 1.1)
- (2) หน่วยย่อยที่ 2 ความหมายของการคุมกำเนิด, ประเภทและวิธีการต่างๆ ในการคุมกำเนิด, การทำหมันหญิง, การทำหมันชาย (แบบฝึกหัดที่ 1.2)
- (3) หน่วยย่อยที่ 3 ยาเม็ดคุมกำเนิด, ยาฉีดคุมกำเนิด (แบบฝึกหัดที่ 1.3)
- (4) หน่วยย่อยที่ 4 ยาฝังคุมกำเนิด, ห่วงอนามัย (แบบฝึกหัดที่ 1.4)
- (5) หน่วยย่อยที่ 5 การคุมกำเนิดแบบธรรมชาติ, หมวกยางใส่ช่องคลอดและหมวกยาครอบปากมดลูก, ยาคุมกำเนิดชนิดใส่ช่องคลอด, การสวนล้างช่องคลอด (แบบฝึกหัดที่ 1.5)
- (6) หน่วยย่อยที่ 6 ถุงยางอนามัย, การหลั่งน้ำอสุจิกายนอก, แหล่งบริเวณคุมกำเนิด, เกมถาม - ตอบเกี่ยวกับถุงยางอนามัย (แบบฝึกหัดที่ 1.6)

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลทางการเรียน คือแบบทดสอบ

เป็นแบบเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก มี 30 ข้อ จำนวน 1 ชุด และแบบสอบถามความพึงพอใจ
ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับวัดความพึงพอใจในการใช้บทเรียนโปรแกรม จำนวน 8 ข้อ มี 1 ชุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน
กลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน ทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียน
และแจ้งวัตถุประสงค์กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

4.2 ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น เป็นการเก็บ
ข้อมูลก่อนทดลอง (Pretest) โดยใช้เวลา 30 นาที คาบ 3 วันอังคารที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546

4.2.1 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดให้ โดยใช้
ระยะเวลาทดลอง

4.2.2 6 คาบ(คาบละ 50 นาที) ระหว่างวันที่ 12 - 28
กุมภาพันธ์ 2546 คือ วันพุธที่ 12 กุมภาพันธ์ 2546 คาบที่ 2, วันศุกร์ ที่ 14 กุมภาพันธ์
2546 คาบที่ 5 วันพุธ ที่ 19 กุมภาพันธ์ 2546 คาบที่ 2, วันศุกร์ ที่ 21 กุมภาพันธ์ 2546 คาบที่
5, วันพุธ ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2546 คาบที่ 2, วันศุกร์ ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 คาบที่ 5

4.2.3 เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลงตามเวลาที่กำหนดก็ทำ
การทดสอบทันที ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน โดยทดสอบหลังเรียน (Posttest) ใน
วันศุกร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546

4.2.4 การทดสอบเสร็จสิ้นลงก็ทำการวัดความพึงพอใจกับนัก
เรียนด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น จำนวน 8 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที (หลัง Posttest)และนำ
ข้อมูลจากการดำเนินการมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไปนี้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้เครื่องคิดเลข ประกอบกับการศึกษา
ตัวอย่างจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เป็นแนวทางคล้ายกันตามรายละเอียด ดังนี้

5.1 วิเคราะห์คะแนนการสอบก่อนเรียนโดยการแจกแจงความถี่ หาร้อยละ
ของนักเรียนผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์คะแนนการสอบหลังเรียนโดยการแจกแจงความถี่ หาร้อยละ
ของนักเรียนผ่านเกณฑ์มารวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อน
เรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t - test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน

5.2.2 วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจ โดยการแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่อง การวางแผนครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม โดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียนผลปรากฏว่าก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 8.88 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 14.42$, $S = 2.30$) กรณีหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 21.20$, $S = 2.20$)

6.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสุขศึกษา เรื่อง การวางแผนครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่อง การวางแผนครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, $S = 0.71$) และในรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ เนื้อหาสาระในการเรียนการสอนน่าสนใจ กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา การร่วมกิจกรรมระหว่างครูกับนักเรียนเป็นกันเอง บรรยากาศในการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม นักเรียนอยากเรียนโดยใช้บทเรียนแบบนี้ ๑ อีก ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเรื่องการวางแผนครอบครัวนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมเป็นที่น่าพอใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมเป็นที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 4.42$, 4.26, 4.48, 4.04, 4.15, 3.80, 4.66, 4.37 และ $S = 0.58$, 0.75, 0.76, 0.74, 0.67, 0.67, 0.57, 0.68)